

VINERI • 25 IULIE 2008 • ANUL LVIII NR. 30

FOAIA

ROMÂNIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

*Cap ai, minte ce-ți mai trebuie...
Libertatea creației la Chitighaz
Rafail, povestea unei convertiri*

CALENDAR ORTODOX

28 iulie, luni – Sf. Apostoli și Diaconi: Prohor, Nicanor, Timon și Parmena.
29 iulie, marți – Sf. Mucenici: Calinic, Mamant și Veniamin; Sf. Mc.Teodota cu fiii săi.
30 iulie, miercuri – Sf. Apostoli: Sila Silvan, Crescent și Andronic; Sf. Muceniță Iulita.
31 iulie, joi – *Înaintepăznuirea scoaterii Sfintei Cruci; Sfântul și Dreptul Evdochim. (Lăsatul secului pentru Postul Adormirii Maicii Domnului).*
1 august, vineri – *Scoateră Sfintei Cruci (Începutul Postului Adormirii Maicii Domnului).*
2 august, sâmbătă – Aducerea Sf. Întâi Mucenic și Arhid. Ștefan; Binecredinciosul Împărat Justinian.
3 august, duminică – Cuvioșii: Isaachie, Dalmat și Faust; Sf. Salomeea Mironosița.

AGENDĂ

28 iulie
1854 – s-a născut Victor Babeș, unul dintre fondatorii microbiologiei moderne.

29 iulie
1890 – s-a stins din viață Vincent van Gogh, cel mai mare reprezentant al picturii postimpresioniste, personalitate determinantă a picturii europene moderne.

30 iulie
1898 – s-a stins din viață omul politic german Otto von Bismarck.

31 iulie
1610 – a încetat din viață pictorul italian Michelangelo de Caravaggio.
1782 – în România, Caragea Vodă a înființat cel dintâi pașaport – Pășușul –, pentru a putea călători în alte țări.

1 august
1862 – s-a constituit Ministerul Afacerilor Străine al României.
1901 – vede lumina tiparului primul tratat consacrat istoriei limbii române – „Histoire de la Langue Roumaine” de Ovid Densusianu.

2 august
1847 – Nicolae Bălcescu a descoperit, în Cabinetul de stampe al Bibliotecii regale din Paris, o gravură din 1601 a lui Sadler reprezentându-l pe Mihai Viteazul, primul portret autentic cunoscut al marelui domnitor.

3 august
1784 – Samuil Micu, Gheorghe Șincai și Petru Maior au primit din partea episcopului Ioan Bob încuviințarea de a părăsi rasa călugărească.

Citatul
săptămânii

„Un om poate greși, căci așa este omul, perfectibil, iar nu perfect, corigibil, iar nu infailibil. În politică, în artă, în literatură, în critică, în filozofie și în știință, omul greșeste și pentru aceasta nici calea adevărului nu i se închide, nici aceea a reabilitării.”

B. Șt. Delavrancea (1858–1918)

Aletea

Se caută doi profesori
de română

Școala generală românească din Aletea caută doi profesori de română, care să ocupe posturile de la 1 septembrie 2008. Se solicită ca unul dintre candidați să aibă specializarea de română și maghiară, iar celălalt română și orice altă specializare. Con-

tractele se vor încheia pentru anul de învățământ 2008–2009. Candidaturile se pot depune la directorul școlii, *Cornel Nișu*, de la care se pot obține și informații suplimentare la numărul de telefon 06-30/374-7612.

E.I.

Punct de trecere
deschis temporar

Cu ocazia Întâlnirii Mondiale a Aletenilor, organizată în perioada 1–3 august, în cursul zilelor de duminică și sâmbătă va fi deschis temporar punctul

de trecere a frontierei între România și Ungaria. Punctul de frontieră dintre Aletea–Grăniceri va fi deschis între orele 8.00 și 20.00.

A.C.

Seghedin

Vacanță pe litoralul
românesc

În perioada 28 iulie–11 august, un grup de 37 de elevi și 8 profesori de la Liceul și Școala generală „N. Bălcescu” din Iula vor avea posibilitatea de a petrece câteva zile de vacanță pe litoralul Mării Negre. Tabă-

ra pentru tineret, la care vor participa elevii și profesorii iulani va avea loc la Eforie Sud și este organizată în parteneriat de Ministerul Învățământului și Culturii din Ungaria și cel din România.

A.B.

Otlaca-Pustă

Sfântul Maslu

Duminică, în ziua a 27-a a lunii iulie, de pomenirea Sfântului Mare Mucenic și tămăduitor Panteimon, la biserica ortodoxă din Otlaca-Pustă, protosinghel *Calinic*, parohul bisericii, împreună cu alți preoți din parohiile învecinate, va oficia slujba Sfântului Maslu. Cea de-a șaptea Taină a Bisericii, Sfântul Maslu are darul ca prin rugăciunile preoților și prin ungerea cu untdelemn sfințit să împărtășească credincioșilor harul lui Dumnezeu pentru vindecă-

rea bolilor trupesti și sufletești. Taina Sf. Maslu se întemeiază pe învățătura Sf. Apostol Iacov, care spune: „Este cineva în suferință ori este bolnav? Să cheme preoții Bisericii și să se roage pentru el!” Credincioșii din Otlaca-Pustă și împrejurimi, duminică, de la ora 17.00, vor putea lua parte la slujba religioasă cu evlavie în cuget și smerenie sufletească, preoții rugându-se pentru ei, stropindu-i cu apă sfințită și ungându-i cu untdelemn sfințit.

A.B.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: **Mamaia**
(Foto: din arhivă)

Apel

Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta face apel la toți părinții din Capitală care au copii de grădiniță și doresc ca aceștia să învețe românește să ne contacteze, în dorința de a deschide o grădiniță pentru copiii familiilor de români din Budapesta. Cei interesați ne pot contacta la numărul de telefon 06-30/571-2735, sau la Capela ortodoxă română din Budapesta, după slujba duminicală.

Gabriela Elekes,
președinta AFORB

Micherechi

Tabără
de creație

Începând de luni, 28 iulie, copiii din Micherechi vor avea ocazia să participe la cea de-a V-a ediție a taberei de creație. Organizată de Centrul Social din localitate, copiii vor avea un program variat. În prima zi a taberei școlarii vor participa la programe de creație. Locul taberei va fi Casa de Cultură „Gh. Dulău”, dar unele programe vor fi organizate la școală, pe terenul sportiv, iar în ziua de joi copiii se vor deplasa în partea de nord a județului, la Parcul Memorial din Vésztő–Mágor. La realizarea acestei tabere vor contribui profesori, părinți însuflăți și studenți de la școli medii.

A.C.

Moneasa

Festivalul
clătitelor

Programul festivalurilor de vară din frumoasa stațiune este deschis anul acesta de cea de-a VIII-a ediție a Festivalului clătitelor care va avea în perioada 26–27 iulie, în stațiunea Moneasa. Ediția din acest an se va desfășura sub sloganul „Clătite cu și pentru turiști”.

A.B.

Cinstirea lui David Voniga

Comemorarea a 75 de ani de la trecerea la cele veșnice a preotului cărturar David Voniga, care își află odihna în cimitirul comunei Giroc, județul Timiș, localitatea unde a păstorit 33 de ani, a fost cinstită printr-un parastas la biserica ortodoxă din localitate, la care a participat un însemnat număr de localnici. Cu acest prilej, părințele paroh *Adrian Chermelleu* a evocat în fața celor prezenți personalitatea celui comemorat subliniind activitatea pastorală, obștească și culturală de excepție, care a rămas de neuitat.

Pasionat gazetar, înființând și colaborând la numeroase ziare și reviste din presa vremii, noi îl considerăm un precursor al publicației noastre „Lumina satului”, în care am publicat numeroase materiale despre contribuția lui David Voniga la dezvoltarea culturii pe aceste meleaguri...

Ne-au rămas vii în amintire manifestările organizate în urmă cu cinci ani de locuitorii din Giroc și cei din Julia, care și-au cinstit înaintașul într-un gest de

Preotul David Voniga și familia sa

frățietate. Totodată am găsit de cuviință să cuprindem câteva poezii din tinerețe ale celui înzestrat și cu har poetic, în volumul antologic „Condeierii noștri”, pe care l-am editat de curând. În aceeași notă de

cinstire, vom propune Consiliului local și Primăriei Giroc acordarea post-mortem a titlului de cetățean de onoare al comunei Giroc celui care a fost părintele David Voniga.

Ion Murariu, Timișoara

EDITORIAL

Cap ai, minte ce-ți mai trebuie...

Cunoscuta vorbă a lui Caragiale din „Conul Leonida față cu reacțiunea” mi-a venit în minte când am citit invitația la următoarea ședință a Adunării Generale a Auto-guvernării pe Țară a Românilor din Ungaria, care va fi exact în ziua apariției revistei noastre. După ce au dat-o în bară cu preluarea școlii românești din Julia, acum s-a găsit din nou un „deștept” care să inventeze ce fel de instituție ar trebui să înființeze AȚRU, care ar produce niște bani pentru ei și, în același timp, ar contribui și pe mai departe la distrugerea comunității românești din Ungaria. Acum AȚRU vrea să depună bazele unei noi... edituri de carte și presă românească!

Paralelismul din mintea celor de la AȚRU este foarte bine cunoscut, precum și lipsa de fantezie, nefiind în stare să inventeze măcar un singur lucru original, darămite ceva ce ar fi de folos pentru comunitatea românească.

(O nouă dovadă că AȚRU nu este reprezentativă pentru românii din Ungaria, pentru că nici nu a fost aleasă de români, și servește doar interesele unui foarte mic grup de oameni. Ce bucurie pe ei că interesele lor sunt aceleași cu ale unui stat care lucrează de zeci de ani la asimilarea minorităților!)

Iată câteva exemple referitoare la paralelismul amintit mai sus și efectele lui distrugătoare pentru comunitatea noastră: 1. După mulți ani de încercări nereușite de preluare a săptămânalului „Foaia românească” de la Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, AȚRU a decis să-și înființeze o redacție și o revistă proprie, „Cronica”, care de la bun început a demonstrat că este o gazetă de perete a cârmuitorilor AȚRU, o publicație cu profil de laudă de sine. Conținutul și stilul marxist-leninist al scrierilor din „Cronica” este o adevărată jignire la adresa minorității române din Ungaria anulul 2008. 2. După ce nu a putut pune mâna nici pe Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria, și pentru că statul maghiar i-a dat bani cu găleata, AȚRU a înființat în 2004 o instituție nouă, cu un nume pompos: Centrul de Documentare și Informare. Acesta face toată ziua nimic, decât că asigură adăpost – în caz de ploaie sau frig – și salariu lunar unor persoane care nu au nici o concepție sau pregătire în domeniu. 3. Înființarea unui ansamblu folcloric al CDI, din cei mai buni dansatori ai echipelor de dansuri populare din localitățile noastre tradiționale, este un motiv de laudă pentru cei care l-au inventat, iar un motiv de tristețe pentru toți ceilalți, restul formațiilor, care nu mai beneficiază de nici un sprijin financiar sau invitație la vreun festival național sau internațional.

Cea mai nouă idee a celor de la AȚRU de a înființa o „editură de carte și presă” ar veni, credem noi, ca o copie a unei societăți de utilitate publică de-a croaților din Ungaria, care pe lângă scoaterea săptămânalului se ocupă și de editarea manualelor și cărților, precum și de realizarea unui web-radio pe internet pentru croați. Pe această cale îi informăm pe cei neștiutori că minoritatea croată este cu decenii înaintea noastră, deoarece la croați și ședințele autoguvernării lor pe țară sunt transmise în direct (!) pe internet (în croată). Până când la noi nici măcar procesele verbale sau deciziile AȚRU nu sunt afișate public, așa cum de fapt prescrie și legea.

Așteptăm cu nerăbdare ziua când triumviratul Kresztá-Gulyás-Juhász (căci pe lângă primii doi are un rol important și al treilea, care este șeful oficiului AȚRU) va inventa ceva care nu va avea menirea de a distruge comunitatea românească din Ungaria. Sau măcar ceva original. Asta va fi probabil într-o zi de paști. Ale cailor... Adică niciodată.

Eva Iova

Arcusfest 2009

Curatoriul Fundației Publice „Pentru Minoritățile Naționale și Etnice din Ungaria” publică un concurs de finanțare pentru participarea la Festivalul de Teatru al Naționalităților Arcusfest din Budapesta, care va avea loc în luna februarie a anului 2009, la Teatrul Thalia din capitală. La concurs pot participa acele trupe de teatru, care depun o activitate profesională sau de amatori. Curatoriul Fundației va sprijini spectacolele noi, realizate după 15 martie 2008. Suma care poate fi obținută de câte un concurent este de maxim 900.000 forinți. Formularele necesare pentru concurs se pot descărca de pe siteul www.mnekk.hu. Termenul înaintării este **1 august 2008**.

A.C.

Școală de vară pentru profesori de istorie

Centrul de Studii Transilvane organizează în perioada 21–26 iulie, Școala de vară „Provocările istoriei ca știință și disciplină de învățământ la începutul mileniului trei”, ediția a IV-a. La manifestarea organizată la Deva participă, pe lângă cei din România, profesori de istorie români din Moldova, Ucraina, Serbia și Ungaria. Cu sprijinul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria, din partea comunității noastre la această școală de vară ia parte tânăra *Marta Petrușan*, profesoară de istorie.

Centrul de Studii Transilvane este o instituție care face parte din structura Filialei Cluj a Academiei Române. În cadrul școlii de vară, participanții vor putea asculta diferite prelegeri (*acad. Camil Mureșanu*, președintele Filialei Cluj a

Academiei Române – Incursiuni în actualitatea științelor istorice; *acad. Ioan-Aurel Pop*, director CST – Conștiința românilor în evul mediu; *prof. dr. Dumitru Preda*, Ministerul Afacerilor Externe – Acțiuni politice și militare ale României în anii 1919–1920 pentru consolidarea și recunoașterea Marii Uniri; *dr. Adriana Rusu* (Muzeul Civilizației dacice și romane din Deva) – Civilizație dacică în Transilvania și altele.

Participanții școlii de vară au ocazia să participe la excursii la cetățile dacice din Munții Orăștiei, excursii pe traseul Deva – Hunedoara – Hațeg – Ulpia Traiana Sarmizegetusa – Densuș – Sântămărie Orlea și pe traseul Deva – Brad – Țebea.

E.I.

Pe scurt...

**BRUXELLESUL ÎNDEAMNĂ
LA ÎNVĂȚAREA LIMBILOR**

Fiecare ar trebui să vorbească minim două limbi în afară de cea maternă – recomandă Forumul de Afaceri pentru Multilingvism al Comisiei Europene. Raportul alcătuit de prestigioși oameni de afaceri a fost prezentat la Bruxelles de comisarul European Günter Verheugen. Materialul precizează că întreprinderile mici și mijlocii pierd o mulțime de oportunități deoarece angajații lor nu vorbesc limbi străine. Din alte materiale reiese că ungurii vorbesc cel mai puțin limbi străine, raportat la cetățenii UE.

PAPA PREDICĂ PRIN SMS

Aflat în vizită în Australia, Papa Benedict al XIV-lea a transmis mai multe mii de mesaje enoriașilor care participă la Zilele Mondiale ale Tineretului, relatează France Info. În mesajul trimis tinerilor enoriași, Benedict a încercat să reproducă limbajul SMS-urilor „Young friend, God and his people expect much from u because u have within u the Fathers supreme gift: the Spirit of Jesus”. (Tinere prietene, Dumnezeu și poporul său așteaptă multe de la tine, deoarece tu ai în tine darul suprem al Tatălui: Spiritul lui Isus).

ONLINE ARHEOLOGIE

Pe șantierul autostrăzii M43 au început săpăturile arheologice, care vor dura probabil până în 30 aprilie 2009. Săpăturile, pe o suprafață de 43 kilometri lungime și 60 de metri lățime este o provocare importantă și din punct de vedere științific. Mersul cotidian al lucrărilor poate fi urmărit pe pagina de internet a Muzeului Móra Ferenc din Seghedin, iar din vestigiile materiale descoperite se vor organiza expoziții periodice.

COHEN LA BUCUREȘTI

Muzică și poezie pe stadionul Arcul de Triumf din București. Pe 21 septembrie, Leonard Cohen concertează la București. „Muzica lui Cohen, întunecată și poetică, ar trebui inclusă în tabelul periodic al elementelor” – proclamă revista Rolling Stones. „După ce o descoperi, se transformă subit în ceva tot atât de necesar ca oxigenul”. Unul dintre cei mai controversați compozitori ai erei, Leonard Cohen deține rețeta seducției intelectuale și o aplică de mulți ani încoace în proză și în muzică.

Sprijin suplimentar pentru școlile românești

Ministerul Învățământului și Culturii de la Budapesta a decis săptămâna trecută asupra dosarelor înaintate pentru sprijinul suplimentar acordat primăriilor care administrează școli de naționalitate. La categoria proiectelor pentru finanțarea cumpărării manualelor de naționalitate, cea mai mare sumă a obținut-o Liceul, Școala

că autoguvernarea locală a cerut doar atât, deoarece în acest an se vor cumpăra numai caiete de exerciții, manualele fiind adunate de la elevi la sfârșitul anului școlar și predate în septembrie pentru viitorii școlari.

În tabelul 1 vă prezentăm sprijinul oferit pentru cumpărarea de manuale noi ale naționalităților.

plimentar pentru funcționarea școlilor generale și grădinițelor de naționalitate.

Ultima categorie în care s-a acordat sprijin este „întreținerea relațiilor cu țara-mamă”. La această categorie de proiecte, dintre școlile românești a concurat numai școala din Bătania, obținând 300.000 de forinți.

Tabela nr. 1

Sustținător	Instituție	Localitate	Adresa instituției	Sprijin (Ft)
Primăria orașului Bătania	Școala generală și grădinița românească	Bătania	Str. Fő nr. 121.	497.870
Primăria orașului Julia	Liceul, Școala generală și Căminul de elevi „N. Bălcescu”	Julia	Piața Liceum nr. 2.	5.726.935
Primăria comunei Leucușhaz	Școala generală	Leucușhaz	Str. Alapítók nr. 22	571.850
Primăria comunei Săcal	Școala generală și grădinița de naționalitate din Bihor	Săcal	Piața Piac nr. 3.	744.095
Primăria comunei Apateu	Centrul Cultural al comunelor Apateu-Mezősas	Apateu	Str. Kossuth nr. 48-50.	382.070
Primăria comunei Micherechi	Școala generală bilingvă și bibliotecă	Micherechi	Str. Kossuth nr. 82.	96.030
Primăria comunei Cenadul Unguresc	Școala generală a Centrului Uman	Cenadul Unguresc	Piața Templom nr. 3.	456.580
Primăria comunei Chitighaz	Școala generală și grădinița de naționalitate română	Chitighaz	Str. Úttörő nr. 89.	890.150

generală și Căminul de elevi „N. Bălcescu” din Julia (5.726.935 forinți), iar cea mai mică a primit-o Primăria comunei Micherechi (96.030 forinți). Interesându-ne de la primarul Micherechiului, Teodor Martin, de ce a primit cea mai mare școală generală românească o sumă atât de mică, am aflat

Ministerul Învățământului și Culturii acordă sprijin și pentru utilizarea prestației de profesie pedagogică. Astfel, școala românească din Bătania va primi 70.000 de forinți, iar cea din Săcal 120.000 de forinți.

În tabelul 2 prezentăm lista primăriilor, care au primit sprijin su-

Ministerul Învățământului și Culturii de la Budapesta, pe baza propunerilor comisiei mixte interguvernamentale româno-maghiare, acordă suma de 60 milioane de forinți Primăriei orașului Bătania, pentru construirea unei noi școli generale românești.

A. Cioca

Tabela nr. 2

Sustținător	Instituție	Localitate	Sprijin
Primăria comunei Micherechi	Școala generală bilingvă și bibliotecă	Micherechi	21.940.000
Primăria orașului Bătania	Școala generală și grădinița românească	Bătania	30.000.000
Primăria orașului Aletea	Școala generală românească	Aletea	27.822.000
Primăria comunei Chitighaz	Școala generală și grădinița românească	Chitighaz	30.000.000
Primăria orașului Julia	Liceul, Școala generală și Căminul de elevi „N. Bălcescu”	Julia	30.000.000
Primăria comunei Apateu	Centrul Cultural al comunelor Apateu-Mezősas	Apateu	7.335.000
Primăria comunei Săcal	Școala generală și grădinița de naționalitate română din Bihor	Săcal	34.445.000

RadioNetRomân

www.triplexregio.net

La Nyíregyháza, românii au fost reprezentați de chitighăzeni

Pe 5 iulie, la Nyíregyháza a avut loc cea de-a treia ediție a întâlnirii localităților al căror nume se termină cu „háza”, manifestare la care am avut ocazia să iau și eu parte. Localitatea Chitighaz (pe ungurește Kétegyháza), îndreptățită să participe la acest concurs fiind prezentă și în anii precedenți, s-a prezentat anul acesta cu un grup condus de Ștefan Ardelean (Cioropic) și familia sa. Familia Ardelean fiind și membri ai Asociației Culturale Române „Mihai Purdi” din Otlaca-Pustă, au avut bunăvoința de a invita și membrii asociației noastre la concursul de la Nyíregyháza, unde am participat ca oaspeți. La concurs au participat 24 de localități prezentându-și fiecare obiceiurile, tradițiile, gastronomia și participând la diferite competiții sportive: fotbal, popice și joc de cărți. Dansurile din Chitighaz au fost prezentate de dansatorii școlii de dansuri „Kaláris”, secția Chitighaz. La fotbal, chitighăzenii s-au clasat pe locul 4, iar la popice pe locul 3.

Gastronomia a luat locul 7 cu sarmăluțele „a la Chitighaz”, servite pe tava de argint și cu tacâmurile grofului Almásy. Alături de chitighăzeni am petrecut o zi minunată, am învățat de la ei cum se face o expo-

ziție și cum se gătesc câteva din perlele bucătăriei tradiționale românești. Și pe această cale le mulțumesc încă odată pentru invitație în numele Asociației „Mihai Purdi”.

Eva Bocsor Karancsi

Concurs

Un fond de 9 milioane de forinți stă la dispoziția cercetărilor minoritare cu scopul îmbunătățirii învățământului de naționalitate. Ministerul Învățământului și Culturii a publicat un concurs pentru „Cercetări în folosul educației, predării de naționalitate din Ungaria”. Scopul este susținerea eficienței educației în grădinițele de naționalitate și a învățământului școlar, dar și susținerea publicării serialelor etnografice care ajută predarea cunoștințelor minoritare de autocunoaștere. Subiectele concursului sunt:

- analiza educării în limba maternă și a culturii în grădinițe, precum și analiza eficacității predării limbii materne în școli;
- cercetarea legăturilor de cultura naționalității;
- în ce măsură participă generația școlară în activitățile culturale de naționalitate (păstrarea tradițiilor, literatură, arta muzicii și a dansului, artă plastică și decorativă etc.).

Fondurile obținute pot fi folosite pentru cheltuieli legate de programele de cercetare și pentru cheltuielile de tipografie ale publicațiilor etnografice de naționalitate. În acest fel vor fi acordate fonduri între 100.000 de forinți și 1.000.000 de forinți pentru câte-un proiect. Termenul înaintării dosarelor este **30 iulie 2008**. Documentele necesare pot fi obținute de pe site-ul www.okmt.hu. A.C.

Românii pe locul doi la Festivalul minorităților

Sâmbătă, 19 iulie, la Festivalul Minorităților de la Nyíregyháza, „Kisök Kupa”, ediția I, minoritatea românească a fost reprezentată de Autogovernarea Românească din Chitighaz și s-a clasat pe locul doi. Printre cele 13 naționalități din Ungaria, grupul chitighăzenilor a luat parte la concursul minorităților pe patru categorii: fotbal, popice, gastronomie, cultură și tradiție, clasându-se printre primii la fiecare categorie.

Tradiția și cultura românilor reprezentată de dansurile din Chitighaz, prezentate pe scenă de soții Gheorghe și Ana Buha și elevii Școlii de artă, secția Chitighaz, au obținut locul 4. Echipa de fotbal s-a clasat pe locul 7, iar la popice au luat locul 1. La popice, bărbați, pe primul loc s-a clasat tot un român, Petru Hotea din Aletea. Gastronomia și etnografia chitighăzenilor au primit punctajul maxim, astfel echipa românilor din Chitighaz s-a clasat în final pe locul doi,

autogovernarea românească fiind răsplătită pentru buna organizare a echipei cu un premiu de 200.000 forinți – ne-a informat Petru Selean, președintele autogovernării românești din Chitighaz, care pe această cale transmite mulțumiri participanților. „Doresc să aduc mulțumiri tuturor celor care ne-au însoțit la Nyíregyháza și cu ajutorul cărora am reușit să reprezentăm românii din această țară, așa cum trebuie. Ne-am clasat pe locul doi, dar oricum am fost la înălțime, așa că mulțumesc încă odată echipelor de fotbal și popice, doamnei profesoare Maria Sarca Zombai, care s-a ocupat de etnografie, soților Gheorghe și Ana Buha, școlii de artă „Kaláris”, precum și gospodinilor care s-au ocupat de prezentarea gastronomiei românești: Florica Muntean, Maria Ciumpilă, Maria Selean, Elena Bota, Maria Șaroși și Maria Crișan.”

A. Butar

Din bani mai puțini

În numărul 29 al revistei noastre, în articolul „Tabăra de dans la Chitighaz a unit peste 60 de copii”, am amintit suma de 800.000 de forinți, sprijin obținut de Autogovernarea Românească din Chitighaz de la Fundația Publică Pentru Minorități, pentru organizarea taberei. După cum ne-a informat organizatorul Petru Selean, deoarece anul acesta s-au înscris la tabără mai puțini copii decât în anii precedenți, autogovernarea românească din localitate a modificat contractul cu fundația, astfel au dispus doar de 400.000 de forinți. A.B.

Pe scurt...

SEGHEdin

În a patra duminică din această lună, pe 27 iulie, când credincioșii din Seghedin și împrejurimi se întâlnesc la Sfânta Liturghie, în biserica ortodoxă sârbească din oraș va avea loc o slujbă comună. Ortodocșii români și sârbi se vor ruga împreună cu un sobor de preoți la slujba arhierască săvârșită de PSS Luchian Pantelic, Episcopul Budei și administrator al Eparhiei Ortodoxe Sârbe din România și preotul ortodox român Aurel Becan.

BĂTANIA

Adunarea Generală a Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria își va ține următoarea ședință în deplasare, la Bătănia. Întâlnirea va avea loc sâmbătă, 25 iulie, de la ora 13.00.

MICHERECHI

Primăria comunei a câștigat recent 5 milioane de forinți pentru îmbunătățirea condițiilor de funcționare a notariatului zonal. Sprijinul suplimentar a fost acordat din partea Ministerului Autogovernărilor din Budapesta.

SEGHEdin

La clubul de film organizat lunar la sediul ICR Seghedin, în iulie vor rula trei filme scurte: „Visul lui Liviu”, „Un cartuș de Kent și un pachet de cafea” și „Marilena de la P7”. Filmele vor fi prezentate în ultima zi de miercuri a acestei luni, pe 30 iulie, de la ora 19.00.

CHITIGHAZ

Secția de protecție a copilului din cadrul Centrului social din localitate a organizat pe o perioadă de 4-5 săptămâni, o tabără de vară gratuită pentru copii a căror părinți lucrează și nu are cine să-i îngrijească pe perioada vacanței. Tabăra se desfășoară la Biblioteca și Căminul Cultural din Chitighaz, până la mijlocul lunii august, în fiecare zi între orele 10.00-15.00. Cele două instituții le oferă copiilor diverse programe sportive, culturale și distractive.

Festivalul speranței, la Timișoara

Într-o lume plină de greutate, dezamăgiri, pesimism, Biblia ne spune că există

dial din SUA, *Mirela Zafiri*, solistă a operei din Brașov, *Aura Twarovska*, prim-so-

speranță pentru fiecare om. Aceasta este Domnul Isus Hristos! Dumnezeu este sursa vieții, a credinței, a dragostei și a speranței. De aceea a fost o mare bucurie pentru noi când am auzit că la Timișoara se organizează „Festivalul speranței” de către Asociația Evanghelică Billy Graham și Centrul Creștin Renașterea Timișoara, în zilele de 4-6 iulie, pe stadionul Dan Păltișanu.

Biserica Baptistă din Micherechi, în colaborare cu Bisericele Penticostale din Micherechi, ne-am hotărât să ajutăm ca să poată participa cât mai multe suflete la această evanghelizare. Credem că toți avem nevoie de speranță și de întâlnire cu Dumnezeu.

În ziua de 6 iulie, cu ajutorul lui Dumnezeu, 96 de persoane din Micherechi am participat la „Festivalul speranței”, unde împreună cu cele de aproape 30 de mii de suflete am putut petrece un timp binecuvântat în prezența lui Dumnezeu. Dintre cei care au împodobit programul bogat au fost corul festivalului cu în jur de 3 mii de persoane, formația muzicală Speranța, formația instrumentală Patmos din Republica Moldova, *Dennis Agajanian*, chitarist cu renume mon-

listă a operei din Viena, formația de muzică gospel Impact, și alții. Fotbalistul internațional din Nigeria *Peter Omoduemu* a depus mărturie despre întoarcerea lui la Dumnezeu.

După programul bogat, fratele *Franklin Graham* a vestit Cuvântul lui Dumnezeu, tradus de către fratele *Dr. Otniel Bunaciu*, președintele Uniunii Bisericilor Baptiste din România.

Temeiul mesajului a fost din Ioan 3:1-5, unde Domnul Isus îi spune lui Nicodim că trebuie să se nască din nou. Fratele Graham a vorbit despre necesitatea nașterii din nou îndemnând pe ascultători să se hotărască pentru Dumnezeu. El a spus că nu-i de ajuns să spunem că suntem bapțiști, penticostali, catolici sau ortodocși, trebuie să fim oameni născuți din nou, trăind o viață după voia lui Dumnezeu.

La apelul fratelui Franklin, sute de persoane s-au dus în față, mărturisind că vor să-L primească pe Domnul Isus în inima lor și să fie oameni noi ai lui Dumnezeu. Facă Domnul ca sămânța semănată la acest festival să aducă multă roadă în inimile ascultătorilor.

Ioan Ruja,
presbiter

Festivalul Speranței, cel mai mare eveniment de la căderea comunismului

În 1985, sub atenta suptă a guvernului comunist din România, *Franklin Graham* a vizitat România, împreună cu tatăl său, căruia i s-a permis să vorbească doar în câteva biserici. În perioada 4-6 iulie 2008, 77.000 de persoane au luat parte la Festivalul Speranței cu *Franklin Graham*, reprezentând cea mai mare adunare creștină de la Revoluția din 1989. Timp de un an de zile, peste 4.500 de voluntari au fost implicați în organizarea acestui eveniment – înfărmăză hope-tm.ro.

„Când am fost aici cu tatăl meu, nu mi-am imaginat că voi putea veni din nou să predic, cu libertate deplină, în fața unei mulțimi atât de mari”, zicea *Graham*, președintele Asociației Evanghelice Billy Graham. „Speranța mea pentru România este ca acești oameni să nu aibă doar libertate politică, ci să aibă libertatea spirituală pe care numai Dumnezeu poate să o dea.”

În timpul celor 3 zile, mulțimile au umplut Stadionul „Dan Păltișanu” din Timișoara pentru a-l vedea și auzi pe *Franklin Graham* prezentând un mesaj provocator și încurajator din Sfânta Scriptură, interpretat în limbile română, sârbă, ungară și în limbajul mimico-gestual. În fiecare seară, au sosit la Festival sute de mașini, microbuze și autobuze din 5 județe: Timiș, Arad, Caraș-Severin, Hunedoara, Bihor, dar și din alte zone ale țării, precum și din Serbia și Ungaria.

Festivalul Speranței a adus la Timișoara interpreți locali și internaționali ca *John* și *Ann Barbour*, *Dennis Agajanian*, *Huntley Brown*, Filarmonica Banatul din Timișoara, un cor de peste 1.500 de persoane și alți cântăreți din Italia, Ucraina și Moldova. Sâmbătă, 5 iulie, de la orele 11.00, 7.200 de copii au participat la Festivalul Copiilor.

Festivalul, în parteneriat cu organizația internațională de caritate Samaritan's Purse, a adus ajutoare pentru oamenii cu nevoi speciale. În acțiunile premergătoare festivalului au fost distribuite 80.000 de cadouri pentru copii, sute de scaune și cadre pentru persoane cu dizabilități locomotorii, precum și alte ajutoare oferite unor bătrâni și la orfelinatele din regiune.

Franklin Graham a fost invitat să aibă întâlniri cu Președintele României, Primul Ministru, Prefectul Județului Timiș, Președintele Consiliului Județean Timiș, Primarul municipiului Timișoara, *IPS Nicolae Corneanu*, Mitropolitul Banatului și din partea altor lideri religioși. Aceștia i-au mulțumit domnului *Graham* că a ales Timișoara pentru un asemenea eveniment și au subliniat impactul pozitiv al întregii manifestări în inimile participanților.

Conferința națională de tineret, la Timișoara

Societatea Misionară Română organizează și în acest an Conferința națională de tineret care va avea loc la Timișoara, în perioada 18-22 august, la Biserica Baptistă Betel. Tema conferinței este Părtășia cu Dumnezeu și condițiile ei, bazată pe Epistolele lui Ioan. Organizatorii încurajează participanții să memoreze Epistolele – în afară de premiul pe care-l vor oferi organizatorii, este beneficiul spiritual mult mai mare pe care-l veți avea.

Ca și în anii trecuți vor fi mai mulți vorbitori, printre care *Iosif Ţon*, *Livius Percy*, *Samy Tuţac*, *Iuliu Centea*, și alții. Programul va include în fiecare zi câte două sesiuni dimineața și după amiază, o sesiune seara. Joi după amiază va fi rezervat timp pentru vizitarea orașului.

Modalități de înscriere: pe internet la

site-ul www.StudentiCrestini.ro la secțiunea Conferința Timișoara '08; telefonic – 0040/259-436738 și 0040/359-432616; fax – 0040/0259-436152. Termenul de înscriere este 4 august.

Costul este 120 lei (până în 4 august). În acest cost se includ materialele Conferinței, cazarea și mâncarea (trei mese pe zi), cafea și fursecuri în pauzele Conferinței, reducere de 20% pentru cumpărarea cărților publicate de SMR (Editura Cartea creștină). Pentru cei din localitate sau cei care își rezolvă singuri cazarea și masa pe timpul Conferinței, taxa de înscriere este 20 lei, care include materialele Conferinței, cafea și fursecuri în pauze, reducere de 20% pentru cărțile SMR. După 4 august taxa de înscriere se majorează la 140 lei!

Rafail: povestea unei convertiri (1)

Aproape la fiecare sfârșit de săptămână, **Rafail Lukács**, un tânăr maghiar de 27 de ani, așteaptă cu minte, în vamă, „o ocazie” spre Mănăstirea Scărișoara. O dată pe lună „iese” tocmai la marginea orașului Berettyóújfalú, dornic să ajungă cât mai repede la Iași ori la Mănăstirea Sihăstria. Scopul venirii lui în România? Ortodoxia, slujbele Bisericii, monahii și duhovnicii noștri... Pelerinajul tânărului ortodox din Ungaria a început însă cu multă vreme în urmă, poate chiar din copilărie... Rafail Lukács a învățat singur limba română. Iată destăinuirile sale...

– De unde această râvnă pentru Ortodoxie, domnule Rafail Lukács?

– Nimic nu este întâmplător. Orașul meu natal este situat lângă Debrețin, în apropierea graniței cu România, la 15 km. Numele orașului, Adony, în limba maghiară străveche, însemna „bogat în mântuire”. În pădurile din jurul său, arheologii au descoperit ruinele unei mănăstiri bizantine, o cârjă arhierescă, monede din Bizanț, un clopot. Iar în apropierea actualului oraș, s-au găsit urmele unei biserici ortodoxe foarte vechi. Locuitorii de acum sunt majoritatea greco-catolici, de origine română, dar despre rădăcinile lor nu prea se mai știe nimic. În secolul 17, după o epidemie de ciumă, satul s-a depopulat și „boierii” de atunci au adus pe moșiile lor coloniști din Sălaj și din Slovacia. Localnicii au și astăzi nume de familie precum Meseșan, Bodogan, Țiriac, Gurzău, Ilie, Bărnăț, Cionca, Pinte, Droju... dar scris după grai unguresc. Registrele, văzute de mine în parohie, sunt scrise în limba română, cele mai vechi cu litere slavone. În biserica orașului, până la război, s-a slujit și în limba română. Bătrânii noștri încă mai știu colinde, troparele Bobotezei, Crăciunului, iar la Paști se aude uneori „Hristos a înviat!” Străbunicii au vorbit aproape numai în limba română. Bunica însă, în vârstă de 94 de ani, abia de mai știe câteva cuvinte... Populația este asimilată aproape în întregime.

– Extraordinar! O lume uitată... Să revenim însă „la zi”, ca să spun așa...

– M-am născut și crescut într-un mediu religios. Am fost botezat în confesiunea reformată, după religia mamei, primind numele de Róbert. Am cunoscut însă și slujbele greco-catolicilor, pentru că noi în-

soțeam pe bunica la biserică în fiecare duminică, și abia după Liturghie mergeam la reformată. La vârsta de 5 ani, când am „declarat”, că vreau să merg doar la „biserica cea frumoasă” – pentru că era împodobită cu picturi –, părintele paroh Daniel a cerut binecuvântare de la episcopul locului ca, prin Taina Mirungerii, mama și cu mine să trecem la credința greco-catolică. Cu zel am ajutat în Altar pe preoți, cu plăcere am citit, am învățat despre credință, despre istoria Bisericii, despre icoane, pregătindu-mă astfel să ajung și eu cândva la slujirea preoțească...

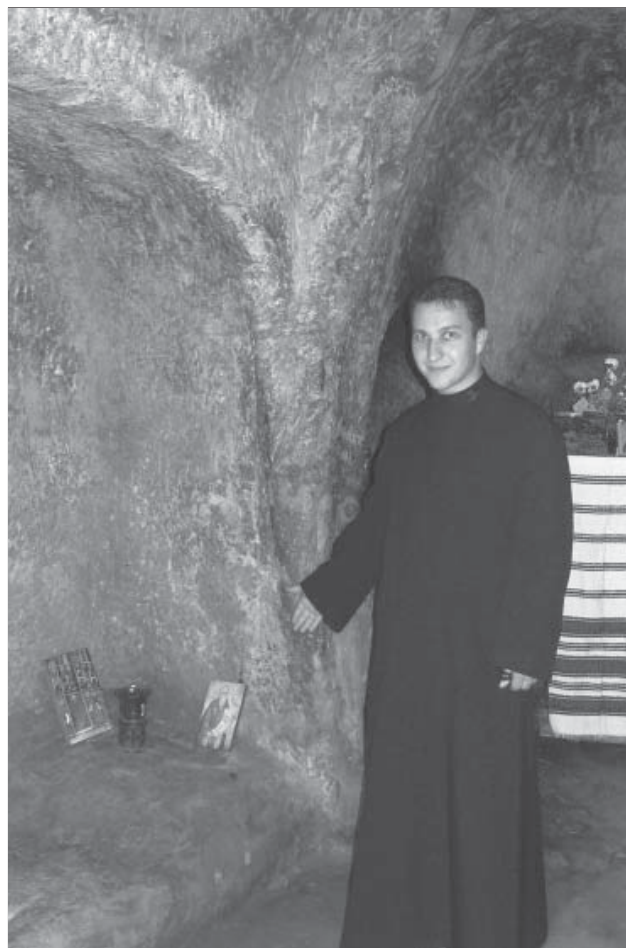
– Când ați făcut primul pas spre Ortodoxie?

– În anul 1994, patriarhul Alexei al Moscovei, sosind într-o vizită canonică la Budapesta, a slujit o Sfântă Liturghie la Catedrala Ortodoxă a orașului. Deși am urmărit-o doar la televizor, a fost ca un fel de „dragoste la prima vedere”. Slujba frumoasă, biserica, evlavia, patriarhul, preoții, credincioșii... totul m-a uimit. Știam că cele ce văd nu se pot întâlni în lume, ci doar în

Ortodoxie. Mă simțeam asemenea trimișilor cnezului Vladimir la Constantinopol, în căutarea credinței celei adevărate. Am început căutarea... Ce înseamnă Ortodoxia cu adevărat? A fost foarte greu, fără nici un ajutor, fără nici un povătuitor. Mai ales că atunci Ortodoxia în Ungaria era altceva decât azi.

– Vorbiți-ne mai concret...

– În căutarea Adevărului, m-a ajutat foarte mult atmosfera de la Liceul greco-catolic din Hajdúdorog. Aici am întâlnit mulți tineri aflați în situația mea. Deja nu mă mai simțeam singur. Împreună am alcătuit un cerc de rugăciune, de prietenie, pe temeiurile Ortodoxiei. Unii ne-au numit chiar „ortodocși”, cu multă ironie însă. Am avut un profesor, Kiss Attila, absolvent de Teologie, un ascet adevărat, care a locuit cu noi în căminul liceului. El a fost povătuitorul nostru. În fiecare seară ne adunam la „chilia” lui, ne rugam împreună, ascultam muzică psaltică, ne povestea... Fusesse la Sfântul Munte Athos, la Troița-Serghieva Lavra, la mănăstirile din Moldova și Bucovina, se întâlneau cu părințele Cleopa, cu părințele Iustin Pârnu – ne-a învățat să împletim metanii din lână. El ne-a deschis inima și mintea spre frumusețea dreptei credințe. Nu ne mai săturam ascultând... Astfel am făcut cunoștință cu preoți ortodocși, am început să ascultăm predicile renumitului părinte Berki

Feriz. După puțin timp, am rămas singuri, dar am continuat cu stăruință cele începute, în duhul Ortodoxiei. Am învățat mai multe rugăciuni importante în limbile slavonă, greacă și română. Ne adunam în fiecare seară în paraclisul căminului ca să ne rugăm, după „tipicul” ortodox. Am început chiar să participăm la slujbe ortodoxe, în sărbătorile mari, în Capitală sau la Nyíregyháza. Pentru toată „echipa” era însă imposibil, pentru că liceul era o instituție închisă, dar uneori, cu ajutorul unor pro-

fesori, 2-3 membri reușeau să „evadeze” și cu un reportofon înregistrau slujbele pentru cei rămași „acasă”. În cele din urmă, conducerea și preoții liceului au interzis legătura noastră cu Ortodoxia. Dar nu au reușit aceasta întru totul.

– Ce-a urmat?

– Fiecare dintre noi s-a pregătit ca să urmeze Facultatea de Teologie, pentru a deveni preot. Astfel că, la teologie, iarăși ne-am regăsit și am continuat aproape neschimbat modul nostru de a fi. Căminul Teologic la Nyíregyháza era o „mănăstire”. Studenții, candidați la preoție, purtau dulamă și rasă. La cursuri studiam teologie catolică, dar în paralele ni se preda și teologia ortodoxă. Pe lângă aceasta, am avut o bibliotecă foarte bogată, acces la internet, ceea ce ne-a ajutat foarte mult ca să fim bine informați despre Sfinții Părinți, despre Canoanele Bisericii...

Interviu realizat de
Gheorghiță Ciocoi

(Material preluat din revista „Lumea Credinței”, cu acordul redacției. Partea a doua a interviului o veți putea citi în numărul următor al Foii românești)

Alături de Episcopul Siluan, pe vremea când acesta era arhimandrit la mănăstirea ortodoxă din Săcal

Cleopatra, păpușa muzicală

Micuța cântăreață Cleopatra Stratan, în vârstă de doar patru ani, a lansat la

late în cutii roșii ale căror forme semănau bine cu valiza pe care o cară Cle-

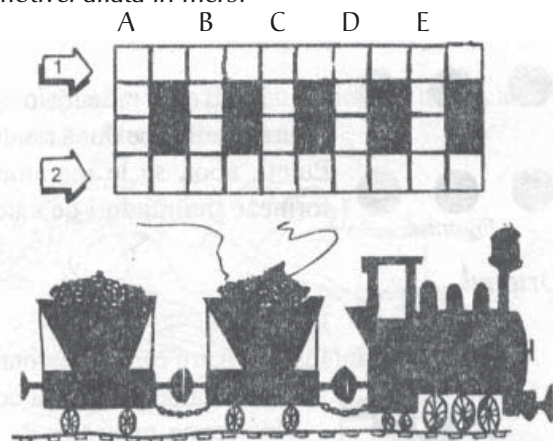
sfârșitul săptămânii trecute, la București, păpușa modelată după chipul ei. Copiii au venit în număr mare la un hipermarket bucureștean, alături de părinții lor, care le-au cumpărat imediat păpușa, în ciuda prețului piperat, de 130 de lei. Multe dintre fetițele prezente la lansare erau îmbrăcate asemănător cu „idolul” lor, în vi-deoclipul de la „Ghiță”: rochițe roșii sau chiar de alte culori, neapărat cu buline albe. Jucăriile, înalte de 35 de centimetri, erau amba-

opatra după ea în același clip „Ghiță”. Acesta a servit drept inspirație și în vestimentația păpușii, căreia nu îi lipsea nimic: rochiță roșie cu buline, eșarfă albă la gât, ochelari de soare, ceas de mână și pantofiori cocheti. Mai mult, Cleopatra miniaturală cântă și ea, mai exact piesa de debut a micuței artiste, „Ghiță”.

Admiratorii micuței cântărețe vor mai avea ocazia să o vadă în septembrie, când Cleopatra lansează al doilea album, „La vârsta de patru ani”.

Feroviară

Scrieți, pe orizontala 1 din figura 4, un cuvânt care să însemne „mijloace de transport” (plural), iar pe 2 – alt cuvânt care să arate ce fac acele vehicule. Pe acele cinci verticale scrieți cuvinte care să semnifice, în ordine: A = nu merg repede; B = pentru apă sau lapte, dar e bună și la ceai; C = ghid orar pentru trenuri; D = format din trei; E = ce vine în întâmpinarea locomotivei aflată în mers?

Răspuns

1. locomotive; 2. transportă.
Verticale: lenț, cană, mers, trio, vânt.

ISTORII PIERDUTE

El Dorado

El Dorado înseamnă în limba spaniolă „Omul auriu”. Deși se referă la o persoană, a devenit sinonim cu un loc: un oraș sau o țară de o bogăție fabuloasă, un tărâm inaccesibil geografilor și exploratorilor, adânc îngropat în inima continentului sud-american. Mai mult decât atât, El Dorado este o legendă, un vis, o obsesie, care a purtat ghinion mai multor generații de aventurieri, făcându-i să îndure suferințe inimaginabile care s-au sfârșit cu nebunie, crimă, execuții și sinucidere. În căutarea disperată a fabulosului tărâm El Dorado, vânătorii de comori au străbătut mii de kilometri de-a lungul și de-a latul junglilor virgine, prin munți ostili și mlaștini fetide. Ce căutau de fapt, și ce se așteptau să găsească acolo?

Goana după aur

Conchistadorii spanioli care au ajuns în Lumea Nouă la începutul secolului al XVI-lea au dat acolo peste bogății care întreceau visurile cele mai nebunești, dar succesul n-a făcut decât să le amplifice lăcomia, trecând prin foc și sabie tot ce-au întâlnit în cale și lăsând prăpăd în urmă. Această sete de aur a început când, în semn de prietenie, băștinașii din America au făcut greșea să-i arate lui Columb sursele bogate în aur din insula Caraibiană Hispaniola (Haiti și Republica Dominicană e astăzi), sete ce s-a transformat în delir în 1532, când Atahualpa Inca,

stăpânul imperiului incaș, i-a oferit lui Francisco Pizarro și micii sale armate cotropitoare, drept răscumpărare, o încăpere umplută cu aur. Acest chipir i-a îmbogățit pe Pizarro și pe oamenii săi dincolo de orice închipuire, însă nu au fost mulțumiți. Posibilitatea incașilor de a strânge o cantitate atât de mare de aur însemna că aveau în realitate mult mai mult, și când Manco Inca, succesorul lui Atahualpa (care a fost ucis de spanioli, în pofida ofrandei sale) a condus ceea ce a mai rămas din armata incașă de rezistență în adâncurile junglei dinspre vest, conchistadorii au bănuț că aceștia au dus cu ei și au ascuns o comoară fabuloasă.

Basme din est

Legenda El Dorado s-a născut în 1538, pornind de la această sursă. Un emisar trimis de un trib de băștinași din partea de nord-est a imperiului Inca a sosit cu un mesaj către Atahualpa, neștiind că învazia spaniolilor a zdruncinat din temelii ordinea din lumea continentului sud-american. Capturat de către aceștia și interogat în legătură cu sursele de aur, băștinașul le-a povestit despre un trib aflat la est de tribul său, care practica un ritual misterios: șamanul-căpetenie era îmbălsămat cu o rășină peste care se presăra praf de aur, înainte de a intra într-un lac sacru unde se îmbăia. Auzind povestea căpitanul

Sebastián de Benalcázar, l-a botezat pe acel șaman El Dorado, adică Omul Auriu.

Legenda tribului Muisca

Această poveste extraordinară este reală. A existat într-adevăr un trib – Muisca, în ținuturile muntoase din Columbia de astăzi – și un lac sacru – lacul Guatavá, pe dealurile din apropiere de Bogotá. O parte a populației Chibcha, o cultură agrariană ce făcea schimburi cu incașii dar nu era atât de avansată ca aceștia, tribul Muisca, a fost cucerit de un trib învecinat cu câteva decade înainte de venirea conchistadorilor, și nu au mai practicat ritualul preotului poleit cu aur. Povestea emisarului capturat devenise deja o legendă – o amintire deformată a unor ceremonii ciudate despre care auzise străbunicul lui, și transmisă din tată în fiu. Povestea cuprindea un element important – cultura bogată în aur despre care se vorbea nu aparținea tribului din care făcea parte povestitorul, ci altui trib, de dincolo de crestele muntoase sau de peste râul cel mai apropiat. Lucrul acesta avea să fie definitiv pentru legenda despre El Dorado. Oricât de adânc au pătruns căutătorii de comori în locurile sălbatice, oricât de multe triburi și neamuri au chestionat, ei s-au aflat mereu la câțiva pași de fabuloasa comoară după care tânjeau, dar n-au ajuns niciodată până la ea.

Ai ajuns la mare dar nu te poți bucura de ea pe deplin, pentru că nu știi să înoți? Nu-i nici o problemă, niciodată nu este prea târziu să înveți!

Înotul este un sport pe care îl poate practica oricine, indiferent de vârstă. Nu îți trebuie nici abilități deosebite și nici echipamente sofisticate (siguranța și confortul fiind asigurate de accesorii precum ochelarii, casca, labele pentru înot, tubul pentru respirație subacvatică, dopurile pentru urechi).

Dacă te-ai hotărât să înoți trebuie, în primul rând, să te împrietenești cu apa; atât timp cât ești *supravegheat de o persoană avizată* nu ai de ce să te temi de apă (frica este cel mai mare dușman al oricărei persoane care dorește să înoate).

Iar dacă ai trecut peste această problemă, sunt doar câteva mișcări de bază pe care trebuie să le reții. Și, chiar dacă nu ți-ai propus să ajungi profesionist în materie, lecția ta de înot trebuie să țină cont de particularitățile fiecăruia dintre cele 4 stiluri consacrate de înot: bras, liber, spate și fluture.

Stilul bras

Stând pe burtă, se țin picioarele îndoite lateral și se fac mișcări circulare,

Învățăm să înotăm

asemănătoare cu mișcările broscuței. Brațele se duc întâi în față, cu palmele apropiate, întoarse spre exterior, apoi se îndepărtează pe lateral, urmând o apropiere în forță a coabelor (aici se împinge foarte mult apa și poți înainta cu viteză). Apoi, mâinile se duc din nou în față capului. Mișcările mâinilor trebuie să fie coordonate odată cu cele ale picioarelor.

Stilul spate

Stând pe spate, se duc mâinile întinse alternativ pe lângă corp, în mișcare circulară. În momentul atingerii apei, se îndoaie brațul: cotul intra primul iar

palma se face căuș. Iar tălpile picioarelor se îndoaie sus-jos cât mai în viteză posibil.

Stilul liber

Stând pe burtă, se ține capul în apă, cu ochii deschiși, timp în care se suflă în apă. Mișcările brațelor sunt alternative. De exemplu, se pornește cu brațul drept întins în față, iar stângul execută mișcare circulară, cotul fiind ușor îndoit iar palma în formă de căuș. În acest timp se îndoaie picioarele sus-jos, de la genunchi. Se ridică capul din apă la fiecare trei brațe înotate și se respiră când într-o parte, când în alta.

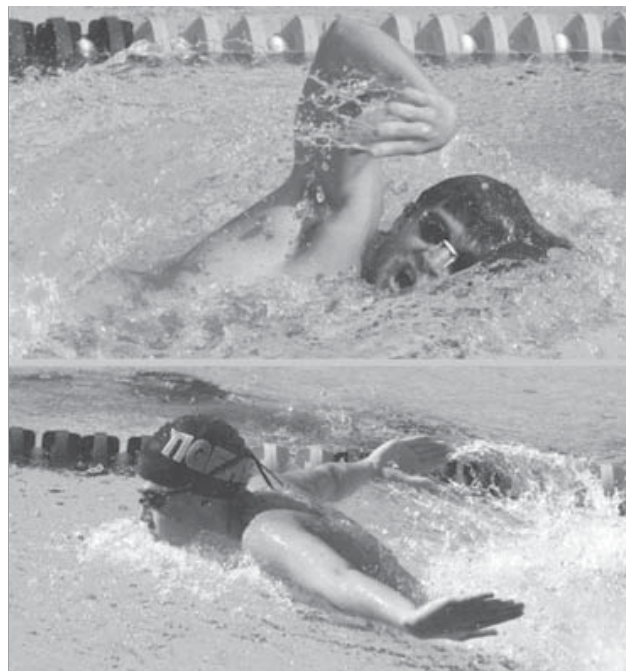
Stilul fluture

Stând pe burtă, se duc ambele brațe concomitent în față, cu palmele paralele cu nivelul apei. Brațele împing foarte puternic în apă când ajung la nivelul șoldului, cu palmele făcute

căuș. Apoi se scot mâinile din apă. Se dă din picioare alternativ cu brațele – picioarele sunt drepte, apropiate și se îndoaie gleznele în sus și în jos, în același timp.

Ceea ce este necesar să reții, este că, dincolo de stilurile de bază, înotul poate fi practicat în moduri cât mai diverse și poate fi adaptat necesităților fiecărui individ.

Dacă nu ți se pare suficient de simplu să înoți, nu uita că înotul este mai mult decât un hobby, decât un sport – este sănătate: dezvoltă majoritatea grupelor musculare, are un rol important în dezvoltarea armonioasă a abdomenului, coapselor și gambelor, fortifică articulațiile prevenind posibilele leziuni, dezvoltă flexibilitatea, îți asigură o condiție fizică de învins, un tonus excelent și reduce riscul afecțiunilor cardiovasculare.

Prietenii

Țapul, berbecul, gâsca, cocoșul și motanul au plecat odată în pădure. Au hotărât să-și facă acolo o casă. Țapul a rupt ramuri. Motanul a adunat iarbă. Cocoșul a strâns frunze

pentru acoperiș. Berbecul a făcut casa, iar gâsca a pus frunzele pe acoperiș. Când casa a fost gata, toți au intrat în ea și au locuit acolo împreună. Noaptea, berbecul și motanul s-au cul-

cat lângă sobă, gâsca a dormit pe masă, țapul sub masă, iar cocoșul pe marginea ferestrei. Odată, a trecut pe lângă casa lor lupul, vulpea și ursul. Erau foarte flămânzi.

– Hai să intrăm în casa asta și să căutăm ceva mâncare, a spus lupul.

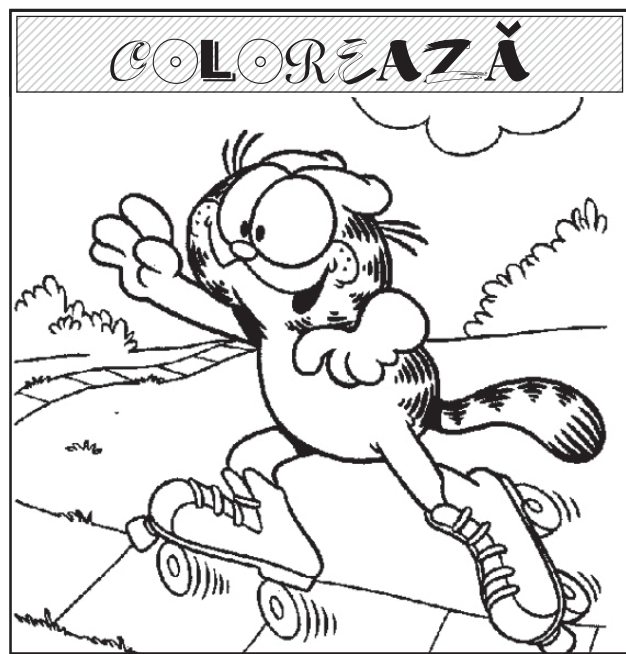
– Intră, tu, ursule! A zis vulpea, tu ești cel mai tare dintre noi. Ursul a intrat în casă. Berbecul și țapul s-au repezit la el. Motanul și gâsca i-au ajutat. Cocoșul a strigat:

– Unde-i? Unde-i hoțul? Vreau să-l bat și eu! Ursul s-a speriat și a luat-o la fugă. La fel s-au speriat și vulpea, și lupul. Au șters-o și ei după urs... Uniți, cei cinci prieteni și-au învins dușmanii.

(Poveste prelucrată de Lucia Borza)

COLORĂZĂ

Comemorarea a 19 ani de la trecerea în veșnicie a lui Traian Dorz

În fiecare an, Oastea Domnului, care este o mișcare duhovnicească în cadrul Bisericii Ortodoxe Române, are două comemorări importante, acestea fiind totodată mari adunări naționale, la care participă tineri și mai puțin tineri, dar cu tinerețea sufletului, frați și surori veniți din toate colțurile României, dar și din străinătate (de exemplu Ucraina, Italia, Ungaria etc.)

Așadar, Rusaliile se sărbătoresc anual la mormântul părintelui nostru scump Iosif Trifa, iar la 21 iunie, în sătulețul Mizies, ne aducem aminte la crucea neînfricoșatului luptător pe baricadele credinței, de fratele Traian Dorz.

Ajunghând în curtea bisericii, unde se află și mormântul, s-a desfășurat Sfânta Liturghie și Parasasul pentru fr. Dorz și soția sa, oficiate de un sobor de preoți, care totodată sunt și membrii Oastei Domnului.

Și anul acesta, programul a continuat cu mărturisirile fraților care au trăit și au suferit pe vremurile regimului ateu, împreună cu acest mare om, jertfindu-și viața pentru Lucrarea Oastei Domnului. La adunarea națională a participat și fratele **Claudiu Melean**, preot ostaș, misionar în privința că se preocupă cu tineretul. Tema pe care a dezbătut-o în predi-

ca sa a fost primejdiile noului secol, care se abat pară din toate direcțiile deodată asupra tinerilor de azi.

Părintele Melean i-a parat la marea și sfântă luptă pentru salvarea lor și ascultarea de Hristos.

Traian Dorz în cartea „Cărarea tinereții curate” scrie următoarele: *Dacă este tineretul sănătos, viitorul va fi puternic și bun. Dacă este tineretul putred – viitorul nu poate fi decât nefericit. Dar viitorul tineretului depinde, în cea mai mare parte, de creșterea și îndrumarea pe care i le dau părinții lui: părintele trupesc: Familia, părintele sufletesc: Școala, părintele duhovnicesc: Biserica.*

Măinile acestor părinți, modelează sufletul tineretului după cum vor, trecându-și-l unul altuia. Dacă fiecare își face datoria, îngrijindu-se armonios de partea lui, iar între ei, acești părinți se respectă și se întregesc, ajutându-se unul pe celălalt, spre a-și împlini scopul minunat, gândul lor va fi împlinit în chip fericit. Prin mâinile acestora, un popor își pregătește viitorul său fericit sau nefericit. De aceea totdeauna adevărații părinți, educatori și păstori și-au făcut din grija creșterii tineretului lor una din cele mai de seamă datorii de conștiință. Când toate acestea se fac sub conducerea înțeleaptă a mai marilor aceluși popor,

viitorul nu poate fi decât fericit.”

Între noi a fost prezent și un grup de măicuțe de la Mănăstirea Banceni din Ucraina, împreună cu părintele stareț **Mihail Jar**. Acest sfânt lăcaș de închinăciune al românilor din Ucraina se află la doar câțiva kilometri de granița de nord a României. Părintele și cele 30 de măicuțe au venit cu câțiva copii de la orfelinatul din localitatea Molnița, care a fost construit tot de pr. Mihail Jar. Aici trăiesc 125 de băieți și fete.

La această întrunire a credincioșilor ostași a luat parte și fr. Ghiță Bujoreanu din Suceava, care a acompianat cântările.

Închei rândurile mele subliniind că pe acest neînfricat luptător îl vom comemora an de an, nu numai ca să-i aducem recunoștința noastră, ci mai mult pentru a ne reîmprospăta aducerile aminte și

legămintele noastre că îl vom urma întotdeauna pe fratele Traian Dorz și pe înaintașul lui, întemeietorul Oastei Domnului, părintele Iosif Trifa.

Bertold Netea
Oastea Domnului,
Micherechi

APEL Fotografia, moștenire de familie

Istoria unei comunități în imagini. În albumul fiecărei familii românești există fotografii cu copii, cu familii, cu cătane, cu lucrările de pe câmp, cu minunatele noastre dansuri populare etc. Toate acestea fac parte din patrimoniul cultural material al românilor din Ungaria, un patrimoniu care stă ascuns.

Muzeul Erkel Ferenc din Julia și Editura Noi lansează un apel în rândul românilor din Ungaria de a contribui la îmbogățirea colecției de fotografii vechi despre comunitatea românească din această țară, de a scoate la lumină aceste valori.

Așteptăm să ne trimiteți fotografiile pe adresa Editurii Noi (Julia, strada Gh. Doja nr. 8), cu toate informațiile pe care le aveți despre aceste poze. Ele vor fi scanate, introduse într-o bază de date, după care se vor înapoia.

Cele mai interesante fotografii vor fi publicate în săptămânalul „Foaia românească”, cu toate informațiile legate de familia de la care provine. Se planuiește, ca din materialul adunat să se realizeze o expoziție, la care să fie invitați toți cei care au contribuit la scoaterea la lumină a acestor valori ale naționalității române din Ungaria.

Fotodocumentar

Festivitate școlară la Micherechi, la sfârșitul anilor 1980
(Fotografie din arhiva profesoarei Aurica Hoțopan)

Inițiatorii acestei tabere au dorit să ofere tinerilor talentați posibilitatea de a crea și de a învăța unii de la alții. Astfel, în anul 1980, s-a organizat pentru prima dată tabăra internațională de creație la Căminul cultural din localitate și de atunci este organizată anual la Chitighaz. De organizarea taberei actualmente se ocupă Asociația „Școala Liberă de Arte Plastice a județului Bichiș”, asociație înființată în 1994, coordonată de Valeria Megyeri Hargittai, care se ocupă de organizarea taberei cu multă înțelegere. Participanții din România acordă taberei o atmosferă deosebită și un caracter internațional, întrucât pe lângă participanți din Ungaria sunt invitați și artiști și creatori din România, din zona județelor limitrofe ale județului Bichiș. În aceste tabere vin oameni care au mai participat, dar vin și alți invitați pe lângă cei care sunt deja

Libertatea creației la Chitighaz

Vineri, 11 iulie, în atelierele de creație din parcul Castelului Almásy din Chitighaz a avut loc încheierea celei de-a 28-a ediții a Taberei internaționale de creație, care de aproape trei decenii se organizează în această localitate. Tabăra s-a desfășurat pe parcursul a două săptămâni. Cu ocazia festivității de încheiere, s-a deschis o expoziție unde au fost prezentate creațiile artistice ale participanților la tabără.

În fiecare an mi-am adus câteva dintre elevele mele, studente la Universitatea din Oradea. Anul acesta participă un coleg de-al meu din Salonta și în a doua săptămână a taberei ni s-au alăturat alte trei colege. În fiecare an îmi face o plăcere deosebită să vin la această tabără. Întrucât eu sunt și profesor de desen și pictor, tinerii pot să vadă cum lucrează cei cu experiență mai multă, oameni formați de instituții de specialitate, astfel fiind și în folosul lor. Sunt și copii începători, care aici au învățat elementele, tehnicile de lucru, atât în acuarelă cât și în ulei, dar mai este o secțiune

ceea ce fac eu este pictură contemporană, mai modernă.

Chiar în urmă cu două săptămâni mi-a apărut un catalog la Tipografia de Vest din Oradea, unde spunem chiar în introducerea catalogului: ceea ce fac eu

oameni ai locului, cum s-ar zice, și participă și foarte mulți tineri.

„Chitighazul e o localitate interesantă. Unii colegi de-ai dumneavoastră m-au întrebat de ce vin eu dintr-o zonă montană, din bazinul Beiușului, aici. Le spunem întotdeauna, că atmosfera care este degajată de peisajul și de oamenii din Chitighaz, mi-au făcut o plăcere și vin cu mult drag la această tabă-

ne de email, lucrări foarte interesante. Am constatat că în Ungaria este o tradiție, în foarte multe tabere se practică și tehnica emailului, în România mai puțin răspândită. La deschiderea taberei s-a pus problema ca cei care suntem totuși prin formație absolvenți ai instituțiilor de artă să-i ajutăm pe tineri sau pe cei dornici care pictează din plăcere sau sunt artiști amatori. Generația mai în

vârstă acceptă unele indicații, pe când tinerii așteaptă. Sunt lucruri care se pot învăța, sunt probleme legate de compoziție, de cromatologie, și dincolo de aceste lucruri apare talentul, adică acel ceva în plus. Și desigur le-am stat la dispoziție și i-am îndrumat. Nu este un element școlar, adică într-o asemenea tabără de creație nici nu acesta este scopul. Mă bucur că am reușit și prin grija organizatorilor, și aici mă gândesc la doamna Valeria Megyeri și la Mihai Újvári, care au fost de acord ca la invitația pe care mi-au făcut-o mie personal, să-mi aduc aici și elevi

de-ai mei, sau eleve, care aici au câștigat experiență, au trăit în mijlocul evenimentelor, al artiștilor, deci au simțit atmosfera libertinismului în artă. În artă trebuie să ai o gândire creatoare, iar la școlile de artă nu prea există libertatea de creație. Pe când aici poți să experimentezi diferite tehnici, începând de la acuarelă, ulei sau chiar și compoziții libere sau să guști din arta contemporană, tendințe ale artei contemporane nu numai acel desen clasic, tradiționalist atât în compoziții cât și în natură statică sau în portret.

Eu fac pictură în ulei,

este ca muzica simfonică. Trebuie să citești ca să poți înțelege. Deci, nu este genul de muzică populară, ceea ce fac unii colegi de-ai mei, pictură mai tradițională – mai clasică, și normal eu făcând parte din generația care a învățat și a câștigat experiență în domeniul picturii contemporane, sigur că acest gen este mai aproape de mine, îmi place, și normal m-am realizat cu el”, ne-a spus domnul Ioan Micloș din Beiuș, profesor de desen, artist plastic și consilier județean, care participă la această tabără de peste 10 ani.

Anca Butar

La mulți ani!

Miercuri, 23 iulie, Maria Rocsin Ruja, colega noastră de la Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, a sărbătorit alături de familie cea de-a 40-a sa aniversare.

Îi urăm și noi să aibă parte de o viață lungă în sănătate, fericire și un sincer „La mulți ani!”

480 de ani de la naștere Albrecht Dürer

Dürer, deschis la ideile umaniste ale Renașterii, este în mod special un artist conștient de talentul său. Pictura sa prezintă sinteza dintre influențele gotice germane și olandeze și modernitatea italiană. El asociază virtuozității în redarea minuțioasă a lucrurilor o artă obiectivă și savantă, elogiind reprezentarea exactă a lumii. Opera sa dovedește legătura absolută între artă și viață, aidoma celei a lui Leonardo. Tatăl artistului a fost născut în orașul Jula, de unde a emigrat spre Germania.

Parcurs biografic

Albert Dürer s-a născut la Nürnberg, în anul 1471. Artist german cu geniu precoce, se formează de la vârsta de 13 ani pe lângă tatăl său, orfevrier. Apoi, în 1486–1490, studiază în atelierul pictorului-gravor M. Wolgemut. Devenit meșter, efectuează, din 1490 în 1494, turul obișnuit care îl duce în țările de Jos și la Colmar. În 1492, la Basel, frecventează umanisti, pe matematicianul și astronomul lui Henric al VII-lea, Nicolas Kratzer. Opera sa este la vremea aceea în mod predominant grafică, în afara câtorva prime picturi: un portret al tatălui său (1490, Florența, Uffizi), un Autoportret (1493, Paris).

În 1494 se căsătorește și pleacă la Veneția, unde îi descoperă pe marii maestri. Este interesat de na-

tură. Stilul spontan al peisajelor sale în acuarelă este contrar celui al studiilor academice de animale, de o mare precizie.

Se reîntoarce la Nürnberg în 1495, în plină maturitate a artei sale. Friedrich cel Înțelept devine pentru el un adevărat mecena. Dürer semnează serii de gravuri, capodopera Apocalipsului (1498, Luvru, Fond. Rothschild; Londra, B.M.), al cărei desen noduros, dăltos, este încă de spirit medieval, dar îi relevă personalitatea. În unele picturi precum Retablul Wittenberg (1496–1497, Dresda, Gg.) sau Fecioara adorând Pruncul (id.), el se referă încă la arta flamană și italiană. Le urmează apoi opere mai personale: Portretul lui Friedrich cel Înțelept (1496, Berlin, M.E.K.), operă „psihologică” și esențializată; Madona Haller (1498, Washington,

N.G.) de inspirație beliniană; Portretul lui Oswolt Krel (1499, München, A.P.), de mare profunzime și bogăție formală. Realizează cel de-al doilea Autoportret (1498, Madrid), apoi un al treilea (1500, München), unde oferă despre sine o imagine hristică. Plângerea lui Hristos (cca 1500, id.) încheie această perioadă. Frecventează societatea umanistă din Nürnberg. Gravurile sale pe aramă îl arată preocupat de redarea nudului, imitându-i pe italieni. Cu începerea din 1500, Dürer își hrănește arta din călătoriile întreprinse. Pictează renumitul retablul Paumgartner (din 1502 până în 1504, München), Adorația magilor (1504, Florența); realizează acuarele înfățișând plante și animale la fel de minuțioase ca și planșele de istorie naturală. În 1505, fuge de ciumă și se reîntoarce la Veneția, orașul coloristilor, unde talentul său este deja recunoscut și invidiat, îl admiră la rândul său pe Giovanni Bellini. Primește de la compatrioții săi comanda pentru Sărbătoarea Rozariului (1506, Praga), realizează Fecioara cu canar (1506, Berlin), Iisus printre doctori (1506, Lugano, T.B.), cu musculatură leonardești, Portretul unei tinere venețiene (1505, Viena). Experiența venețiană se fructifică în sinteza frumuseții ideale clasice către care aspiră în căutările sale, o dată cu Adam și Eva (1507, Madrid), pictat la Nürnberg.

Portretele lui Dürer

La Nürnberg, Dürer realizează de asemenea Martiriul celor două mii de creștini (1508, Viena, K.M.) și Adorarea Sfintei Treimi (1511, id.). În afara Veneției, se manifestă mai mult ca grafician decât ca pictor colorist și, din 1510, se consacră gravurii. Creează capodopere precum Călugărul, Moartea și Diavolul și Melancolia (1513–1514, Strasbourg, Cab. Des Estampes et des Dessins, Colmar, m. Unterlinden), unde perfecțiunea tehnică

și plastică vehiculează o gândire tradusă în alegorie. În 1512, Maximilian I de Habsburg îl ia în serviciul său, în orașul care va deveni capitala artei germane a Renașterii. Dürer execută în special portretul acestui mecena (1519, Viena) și Sfânta Ana, Fecioara și Pruncul (1519, New York), capodoperă premanieristă. După moartea susținătorului său, se întoarce în 1520, către Carol Quintul și petrece un an în Țările de Jos, îndeosebi la Anvers, unde îi întâlnește pe pictorii Joachim Patinir, Lucas de Leyda, Quentin Metsys, vede tablourile flamanzi van Eyck, Hugo van der Goes și van der Weyden. Dar contextul politic și religios devine dificil după moartea lui Maximilian, o dată cu acutizarea Reformei și cu războiul țărănesc, obosit, Dürer produce puțin și febril: Potopul (acuarelă din 1525, Viena, Albertina); Cei patru apostoli (1526, München). În cursul ultimilor săi ani la Nürnberg, Dürer creează mai ales opere teoretice printre care Tratatul proporțiilor corpului uman, publicat în 1528, la șase luni după moartea sa.

Dürer, pictor, gravor, desenator și teoretician, atât în domeniul matematicii, cât și al fortificațiilor și plasticii, artist umanist, este cel mai ilustru pictor german. Artă pe care o creează îi influențează pe contemporanii săi germani Hans Baldung, Lucas Cranach, A. Altdorfer în special, pe manieristii europeni ai secolului al XVI-lea și pe romanticii din veacul al XIX-lea.

Caracteristici picturale

Dürer pictează mai ales scene și portrete la cerea comandatilor aparținând Bisericii și a celor privați, în ulei pe lemn, dar și peisaje și animale în acuarelă, gravuri și desene.

La Nürnberg, Dürer se inițiază în cultura renană și în arta lui J. van Eyck prin intermediul lui M. Wolgemut. La Colmar este sensibilizat de Martin Schongauer. La Basel se află în preajma umanistilor. La Veneția, admiră arta lui Mantegna și G. Bellini. Cunoaște creația lui Leonardo.

La începutul carierei, Dürer realizează gravuri și asimilează pictura europeană, de la Wolgemut preia decorativ, stilul monumental și auster, încă grafic, opera lui van Eyck îl învață simțul detaliului, iar cea a lui van der Weyden un realism nou și sensibil: de la Schongauer, ultimul mistic medieval renan, reține manierismul gotic liniar și decorativ. Marii maestri venețieni îi dezvăluie bazele teoriei artei și o lecție de fidelitate față de natură. Pictează peisaje sau animale surprinse pe viu. În primele sale portrete, acuitatea privirii este direct inspirată de van Eyck. Dürer aplică descoperirile sale de limbaj și umaniste în autoportrete introspective, imagini ale unui om liber să gândească.

Un mare maestru

Dürer cunoaște o anume glorie și renume în timpul vieții, mai ales pentru opera sa grafică. Succesul lui este neîntreput.

Rupe cu moștenirea germană și gotică pentru a afirma modernismul său atât iconografic, cât și pe planul compoziției și al plasticii. Este primul artist modern de la nord de Alpi. Se situează în continuitatea stilistică a clasicismului italian.

Tratează subiecte „germanice”, construite într-o compoziție prebarocă (Martiriul celor zece mii de creștini). Este fără îndoială autorul primului autoportret introspectiv și „auto-nom” din pictura occidentală. (Selecție de A. Butar)

Autoportret

În Olanda se naște o nouă credință: fumatul „în numele bunului Dumnezeu”

Patronul unei cafenele din Amsterdam își transformă localul în „Biserica uni-

card, prin care vor obține permisiunea de a-și aprinde o țigară. Cei care nu au

că și universală a fumătorilor Domnului”. Patronul a luat această hotărâre în încercarea de a scăpa de interdicția fumatului în locurile publice, care a intrat în vigoare în Olanda la 1 iulie. Enoriașii vor venera o sfântă treime alcătuită din „Fumul, focul și scrumul”, spune patronul cafenelei, *Cor Bush*, care afirmă că apără „libertatea religioasă” pe care o susține constituția Olandei, țara majoritar protestantă, care are numeroase „biserici”. Credincioșii vor primi un

card de membru vor fi considerați simpli vizitatori care vor fi nevoiți să respecte interdicția referitoare la fumatul în locurile publice. Enoriașii vor putea fuma doar prin intermediul cardului de membru. Alte zece cafenele vor să adere la această credință.

Potrivit lui Bush, localurile participante vor afișa un certificat pe care se va preciza: „această comunitate a bisericii fumătorilor este liberă să fumeze pentru a-l onora pe bunul Dumnezeu”.

U M O R

Secretele zilelor de naștere (1)

Fiecare cifră are o semnificație care ne poate influența viața. Află ce semnifică cifra zilei tale de naștere.

1. Sunt o fire puternică și independentă, calități de lider, gândire rapidă și foarte inventivă. Sunt persoane ambițioase și dornice să atingă succesul. Sunt curajoși, loiali, au nevoie de un scop, de o provocare, un țel. Au darul de a-i motiva pe alții. Sunt încăpățânați și au gust pentru risc și tendința de a forța nota când lucrurile nu evoluează în direcția dorită. În dragoste se aprind rapid și le place să cucerească. Dispun de o sexualitate plină de forță.

2. Sunt pașnici și prietenoși, sensibili, afectuoși, au nevoie de atenție, caută armonia și siguranța. Sunt buni colaboratori și mediatori. Au abilități psihologice, iubesc frumosul și au gusturi rafinate. Le place să stea în planul secund. Sunt timizi, cam nervoși și inclinați spre a accepta compromisuri. În dragoste sunt romantici, tandri și foarte sentimentali. Iubirile lor sunt profunde, liniștite și discrete.

3. Sunt plini de vitalitate, veseli, au charismă, grație și strălucire. Sunt buni comunicatori, scriu frumos, se descurcă în negocieri și vânzări. Dispun de o mare sete de cunoaștere și sunt foarte inteligenți. Dar sunt nestatornici, au tendința de a risipi și de a trăi mai scump decât le permite venitul. În dragoste sunt afectuoși și atrăgători.

4. Sunt disciplinați și responsabili atât în viața particulară, cât și în profesie. Iubesc munca. Sunt rezervați și mândri, dar au înțelegere pentru ceilalți. În același timp sunt rigizi, sceptici, încăpățânați, iar uneori își reprimă emoțiile ajungând astfel să dezvolte frustrări. În dragoste sunt prudenți și nu își deschid inima prea ușor. În ciuda faptului că par reci, sunt foarte fideli și își prețuiesc partenerul de viață.

5. Sunt inteligenți, inventivi și foarte curioși. Au talentul de a găsi soluții la orice problemă. Sunt adaptabili și deschiși către schimbări. Le place să călătorească, să comunice și să socializeze, suportă restricțiile, caută mereu provocări de natură intelectuală. Sunt impulsivi, încăpățânați. Au înclinații către excese cu efecte nocive asupra sănătății. Au o foarte mare putere de seducție de care nu sunt foarte conștienți mai ales cât sunt tineri. Sunt romantici și pasionali.

6. Sunt înțeleghători, sociabili și generoși. Sunt corecți și de încredere, au virtuți medicale și terapeutice. Au simț estetic, imaginativ și artistic. Sunt oscilanți, sunt slabi în fața rugămintilor, laudelor și linguselor. Sunt foarte tandri și știu foarte bine ce să facă pentru a-și face partenerul fericit.

7. Sunt înclinați către cultură, spiritualitate, filozofie, știință și tehnică. Îi atrag misterele și lucrurile oculte. Au spirit de observație și o intuiție dezvoltată. Le place să lucreze singuri. Sunt meditativi și ușor enigmatici. Sunt egocentriști, orgolioși și își exteriorizează greu sentimentele. Trăiesc intens emoțiile, dar nu le dau frâu liber. Sunt distanți, exigenți, critici, își reduc singuri șansele la fericire.

8. Nu se tem de nimic, detestă mediocritatea, au inițiativă și talent organizatoric, sunt competitivi și originali. Au simțul afacerilor și al banilor. Au tendințe dominante și extremiste, sunt lipsiți de scrupule, răzbunători. Pentru ei, pasiunea este la ordinea zilei. Se dăruiesc total, dar le trece repede. Cuceresc fără efort fiind magnetici și fascinanți.

9. Sunt idealisti, altruști, caritabili, plini de compasiune, dinamici și eficienți. Sunt cam ciudați, extravaganti, rebeli, aventuroși. Pot avea reacții subite și neașteptate, idei fanteziste și pot fi lipsiți de tact. Cei de sex opus îi găsesc seducători și fascinanți. Sunt romantici și visători și uneori suferă deziluzii. Își iubesc sincer familia și au o relație specială cu copiii.

10. Au o mentalitate de învingători, sunt puternici, curajoși, dinamici, siguri pe ei și foarte ambițioși. Răspund prompt la provocări. Ajung oameni de succes. Prețuiesc prietenia. Sunt posesivi, geloși, au tendințe dominante. Iubesc intens și sunt pasionali. Posedă o mare forță de atracție. Le place să cucerească, dar trebuie stimulați mereu pentru că se plictisesc repede. (Nr. 11-20 le veți găsi în Foaiă următoare)

Handbal

Româncele mai bune
decât unguroaicele

România a învins, la Cluj, Ungaria, pentru a doua oară în acest an, după succesul în turneul preolimpic din luna martie.

„Naționala” lui *Tadici* și *Muși*, care se pregătește pentru Jocurile Olimpice, a trecut miercuri, 16 iulie, de reprezentativa Ungariei cu 27-25. Româncele au început dezastruos disputa, amintindu-ne de starturile meciurilor de la Mondialul din 2007. Ca și în Franța însă, ele și-au revenit repede. De la 0-4 în minutul 4, România a egalat 8 minute mai târziu. Tot Ungaria însă a fost mai mereu la conducere, ofensiva unguroaicele găsim breșe în apărarea astfel bine pusă la punct a gazdelor. *Adina Meiroșu* și *Narcisa Leucușanu* au impulsionează însă echipa României, care a stat în plasa maghiarelor.

În ultimul minut al repriezei, *Elisei* a dus pentru prima dată echipa română în avantaj, 13-12, dar imediat *Hornay* a egalat și cele două echipe au intrat la cabine pe picior de egalitate: 13-13.

În partea a doua, în primele 13 minute s-a mers la cap. A urmat un forcing scurt al „tricolorelor” care s-au desprins la 4 goluri și unguroaicele nu au mai putut reveni, în ciuda faptului că portarul lor, *Pálinger Katalin*, le-a disperat pe românce. Scorul final, 27-25, consemnează a doua victorie a României în acest an asupra Ungariei, după succesul din turneul preolimpic, de la București, din luna martie: 31-29.

Partida revanșă s-a disputat vineri, 18 iulie, în Un-

garia, la Nyíregyháza, unde România a reușit să țină în șah Ungaria. În meciul de pregătire pentru JO, România și Ungaria au terminat la egalitate, 28-28. Maghiarele au vrut cu orice chip să câștige meciul, sătule să o tot încaseze de la „tricolore”. De altfel, din ultimele șase dispute, Ungaria a câștigat una singură, iar România trei.

Motivate însă, dorind să plece în China cu moralul ridicat, româncele au intrat decise pe teren și s-au desprins rapid la 5-1 (minutul 7) și mai apoi la 10-3 (minutul 13). Până la pauză însă, gazdele și-au revenit, impulsionate de jocul excelent al viitoarei jucătoare a Oltchimului, *Gabriella Szűcs*.

Tot România a intrat la cabine în avantaj: 15-13. În partea a doua, *Tadici* a luat foc pe margine, excedat de dese greșeli ale arbitrelor *Pech* și *Vágvolgyi*. Acestea au lăsat România în doar patru jucătoare de câmp în

minutul 44 și unguroaicele au reușit să se desprindă: 22-20. Româncele nu au cedat însă și, în ciuda deciziilor ilare ale arbitrelor, care au continuat, au egalat de fiecare dată, demonstrând că au nervi tari. În ultimul minut au avut chiar șansa să câștige, dar handbalistele românce s-au grăbit și au pierdut balonul, totul încheindu-se la 28-28.

Al treilea egal

Înainte Campionatului Mondial din Rusia 2005, România a jucat un meci de verificare în Ungaria, la Székesfehérvár, partidă încheiată nedecis: 20-20. Apoi, în 2007, tot înainte CM din Franța, cele două formații s-au întâlnit din nou, la Győr. Și atunci scorul final a fost egal, 32-32. La ambele turnee finale amintite România a jucat câte o finală, finala mare la Sankt Petersburg și cea mică la Paris.

România, în aceeași grupă
cu Ungaria la CE 2008

Naționala feminină de handbal a României va juca în grupă cu puternicele formații ale Franței, Ungariei și Danemarcei, la turneul final al Campionatului European din Macedonia, care va avea loc în perioada 2-14 decembrie 2008, în urma tragerii la sorți efectuate în localitatea macedoneană Ohrid.

În primul meci din Grupa A, România va întâlni Ungaria, pe 2/3 decembrie, apoi va avea loc partida cu Franța (4/5 decembrie) și cea cu Danemarca (6/7 decembrie).

Iată componența celorlalte grupe: Grupa B – Norvegia, Portugalia, Spania, Ucraina; Grupa C – Rusia, Suedia, Austria, Belarus;

Grupa D – Germania, Croația, Macedonia, Serbia. Primele trei clasate se califică pentru faza a doua a grupelor.

România nu a participat la turneul final al competiției din anul 2006, care a fost ținut în Suedia, când Franța a terminat pe locul trei, Ungaria pe 5, iar Danemarca pe 11.

Vreme artificială la JO

Autoritățile din China nu vor ca vreun nor să strice grandioasa ceremonie de deschidere a Jocurilor Olimpice care va avea loc pe 8 august în capitala Beijing. De aceea, meteorologii se gândesc să modifice artificial vremea în acea zi. Norii ar urma să fie împrăștiați cu ajutorul unor avioane care vor survola cerul Beijingului pe timpul ceremoniei.

Tehnica nu este una nouă. Aceasta a fost folo-

sită în Uniunea Sovietică încă din anii '80 în timpul paradelor militare. Este însă o metodă controversată, pentru că utilizează substanțe chimice despre care se crede că ar polua atmosfera.

De altfel, Beijingul este cel mai poluant oraș din lume. Din această cauză mai mulți sportivi au refuzat să participe la Olimpiadă considerând că sănătatea lor este mai importantă.

Canotaj

Canoist maghiar,
mort în barca
de antrenament

Kolonics György (36 de ani), dublul campion olimpic al Ungariei, a murit, marți, 15 iulie, în timpul antrenamentelor pe care le efectua în vederea participării la Jocurile Olimpice, din cauza unei crize cardiace. „Kolonics s-a simțit rău dintr-o dată și a leșinat, pierzându-și cunoștința”, a explicat președintele federației maghiare, *Baráth Etele*. Kolonics se pregătea pentru participarea la JO de la Beijing, iar purtătorul de cuvânt al Federației Ungare de Kaiac-Canoe, *Ganczer Gábor*, a afirmat că totul s-a petrecut foarte rapid și a fost un șoc pentru cei prezenți. Kolonics a câștigat două medalii olimpice de aur, în 1996 și 2000, și două de bronz, în 1996 și 2004. Președintele Federației, *Baráth Etele*, a precizat pentru agenția MTI, că sportivul și-a pierdut cunoștința și nu a mai putut fi resuscitat. Kolonics trebuia să participe pentru a cincea oară la JO la probele de canoe 500 și 1.000 de metri. În cariera sportivă de peste 16 ani, canoistul a câștigat 15 titluri mondiale. La Jocurile Olimpice de la Atlanta 1996, Kolonics a devenit campion la C2 500 m, împreună cu *Horváth Csaba*, iar la Sydney 2000, a câștigat proba de C1 500 m, clasându-se pe locul III, alături de *Horváth*, la C2 1000 m. În aceeași probă, dar la Atena 2004, Kolonics și *Kozmann György* au cucerit bronzul la C2 1000 m. Împreună cu *Kozmann*, el țintea o nouă medalie la Beijing în proba de dublu 1000 m.

TVR 1

Luni 28 iulie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 8.00 Jurnalul TVR 8.15 Trezirea la apel! 9.10 Film. Călătorie în Alaska 11.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 12.00 Serial. Ed și Eppa 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătărim! 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Serial. Un om bun la toate 16.45 Serial. Romanța îndrăgostiților 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Serial. Battlestar Galactica 21.25 Hai România! 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Concursul Național de Modele 23.05 Film. Obse-sia.

Marti 29 iulie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 9.10 Film. Einstein demolatorul 11.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 12.00 Serial. Ed și Eppa 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Cu 80 de tablouri la capătul lumii 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Serial. Un om bun la toate 16.45 Serial. Romanța îndrăgostiților 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Serial. Anatomia lui Grey 20.10 S-a întâmplat în România 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Film. 5x2.

Tudor Furdul
prezintă „Știrile sportive”

Miercuri 30 iulie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 9.10 Film. Puterea de-a învinge 11.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 12.00 Serial. Ed și Eppa 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătărim! 14.30 Oameni ca noi 15.00 Convi-ețuiri 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Serial. Un om bun la toate 16.45 Serial. Romanța îndrăgostiților 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Agenda Olimpică 19.20 Film. Cuibul spionilor 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Film. Cacealmăua înconoraților.

Joi 31 iulie

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 9.10 Film. Cer înstelat 12.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 12.00 Serial. Ed și Eppa 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 13.45 Hai să bucătărim! 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Serial. Un om bun la toate 16.45 Serial. Romanța îndrăgostiților 18.00 Jurnalul TVR 19.10 Agenda Olimpică 19.20 Serial. Un erou al timpului nostru 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Film. Furie pe gheață.

Vineri 1 august

6.00 Trezirea la apel! 6.05 Jurnalul TVR 9.10 Film. Persua-siune 11.00 Serial. Romanța îndrăgostiților 12.00 Serial. Ed și Eppa 12.30 Desene animate 13.00 Jurnalul TVR 14.30 Film. Marile vacanțe 16.00 Jurnalul TVR 16.15 Serial. Vine razia! 16.45 Serial. Romanța îndrăgostiților 18.00 Jurnalul TVR 19.20 O dată-n viață 21.00 Serial. Agenția Psych 21.30 Jurnalul TVR 22.10 Film. Brânză și gem.

Sâmbătă 2 august

6.10 Cântecul amintirii... amintirile cântecului 7.00 Sănă-tate pentru toți! 7.30 Cartea europeană 8.00 Desene animate 9.00 Împreună pentru natură 10.00 Dunărea - fluviu european 11.10 Film. Cenușăreasa la Paris 13.00 Jurnalul TVR 13.20 Cum se face un campion 13.55 Formula 1. Calificări Ungaria 15.10 Circul Massimo 16.00 Beijing - gazda Jocurilor Olimpice 2008 17.00 Telediclopedia 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Film. Comoara din spatele cărții 21.10 Serial. Figuranții 22.45 Film. Iat-o de la capăt!

Duminică 3 august

6.10 Universul credinței 8.00 Desene animate 9.00 Serial. Hannah Montana 9.35 Serial. Toate pânzele sus 10.30 Viața satului 12.00 Festivalul de Film al Producătorilor Independenți 2008 13.00 Jurnalul TVR 13.55 Formula 1. Marele Premiu al Ungariei 18.00 Jurnalul TVR 19.20 Film. Simte-te ca acasă! 22.45 Film. Atenție, mor sosile!

TVR 2

Luni 28 iulie

6.00 Pescar hoinar (R) 6.35 Replay 8.00 Serial. Colegi de școală 9.10 Tonomatul de vacanță 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Elisa 13.30 e Forum 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Vara la mare 18.30 Serial. Miracole (R) 19.35 Serial. Lege și ordine 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Apartamentul mătușii Agatha.

Marti 29 iulie

6.00 Super Sport (R) 6.35 Replay 8.00 Serial. Colegi de școală 9.10 Tonomatul de vacanță 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Elisa 12.45 Utopia 13.30 Între cer și pământ 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Vara la mare 18.30 Serial. Miracole (R) 19.35 Serial. Lege și ordine 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Doamna de Mantenon.

Miercuri 30 iulie

6.00 Motomagia (R) 6.35 Replay 8.00 Serial. Colegi de școală 9.10 Tonomatul de vacanță 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Elisa 13.30 Zestrea românilor (R) 14.00 Împreună în Europa 15.00 Jurnalul TVR (R) 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Vara la mare 18.30 Serial. Miracole (R) 19.35 Serial. Lege și ordine 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Intact.

Joi 31 iulie

6.00 Autocritica 6.35 Replay 8.00 Serial. Colegi de vară 9.10 Tonomatul de vacanță 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Elisa 13.30 Între cer și pământ 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 15.30 Autostrada TVR 17.00 Jurnal regional 17.40 Vara la mare 18.30 Serial. Miracole (R) 19.35 Serial. Lege și ordine 20.30 Ora de știri 21.30 Film. Prietenele.

Vineri 1 august

6.00 Bugetul meu (R) 6.35 Replay 8.00 Serial. Colegi de școală 9.10 Tonomatul de vacanță 10.30 Jurnalul TVR 11.00 Serial. Miracole 11.30 Jurnalul TVR 11.45 Serial. Elisa 14.00 Împreună în Europa! 15.00 Jurnalul TVR 17.40 Vara la mare 18.30 Serial. Miracole (R) 19.35 Serial. Lege și ordine 20.30 Ora de știri 21.30 Jamie în Australia 22.30 Serial. Kojak.

Sâmbătă 2 august

6.00 Destinația României (R) 6.30 Între cer și pământ 7.00 Medalion folcloric 7.30 ABC... De ce? 8.00 Super Sport 8.30 Destinația România 9.30 Bugetul meu 10.00 Natură și aventură 10.35 Liber pe contrasens 11.35 Atenție, se cân-tă! 12.30 D'ale lui Mitică 14.25 Din nou la drum. Documen-tar 15.00 Romanian Superbike 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Hotel Babylon 19.00 Maniacii 20.00 Serial. Să mănânce cozonaci! 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Crime imperfecte 22.30 Film. Vicii periculoase.

Duminică 3 august

6.00 Atenție, se cântă! (R) 7.00 Dincolo de cântec 7.30 Zestrea românilor 8.00 Ferma 9.00 Pescar hoinar 9.30 Ulița spre Europa 10.00 Motomagia 10.30 Autocritica 11.05 Film. Domnul Muzică 13.00 H...ora prichindeilor 14.00 Atlas 14.30 Jamie în Australia (R) 15.00 Decoratori la mână a doua 17.00 Jurnal regional 17.40 Serial. Ballykissangel 18.35 Serial. Eu și mama 19.30 Perechi și parteneri 20.00 Serial. Ajutor, îmi arde casa! 20.30 Ora de știri 21.30 Serial. Spionii 22.30 Film. Experimentul Quatermass.

Cristina Elena Șoloc
prezintă „Motomagia”

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

28 IULIE, LUNI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

29 IULIE, MARTI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Pagina culturală 17.30: Moment poetic 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

30 IULIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri 17.10: Comentariul săptămânii (Al. Ardelean) 17.25: Sport - rubrica lui Adam Bauer 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

31 IULIE, JOI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.30: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: O șansă istorică: Uniunea Europeană (Al. Ardelean) 17.25: Nota săptămânii semnată de Edda Ilyés 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

1 AUGUST, VINERI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Revista presei „Foaia românească” 16.35: Interviu zilei 17.00: Știri, date meteo 17.10: Magazinul „De la 14 la 18 - liceenii” 17.40: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

2 AUGUST, SÂMBĂTĂ (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.10: Evenimente calendaristice 16.20: Teatru radiofonic 17.20: Stele de cinci stele - magazin de muzică ușoară 17.55: Încheiere

3 AUGUST, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Sinteza știrilor săptămânii 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 16.55: Magazinul „De la 14 la 18 - liceenii” (reluare) 17.25: Emisiune religioasă ortodoxă 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16:00-18:00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

www.radio.hu

Ecranul nostru

30 iulie 2008 (mtv ora 12.50)

Reluare: 1 august 2008 (m2 ora 10.40)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În primăvara anului 1937, 15 familii românești au părăsit Cenadul Unguresc și s-au îndreptat spre satul Pustiniș din România. Dorindu-și o viață mai bună, au avut parte de grele încercări. Trei copii care au plecat cu părinții lor și o parte din descendenții lor și acum trăiesc la Pustiniș. Cu ajutorul lor am reconstituit povestea „ungurenilor”, pentru că satul adoptiv așa le-a pus porecla. Săptămâna viitoare veți vedea prima parte a filmului „Ungureni”.

Realizator: Ștefan Crâsta

CONSULATUL GENERAL AL ROMÂNIEI, JULA

Program de lucru cu publicul

Luni-Vineri:
8.30-14.30

Sâmbătă-duminică:
închis

Adresa:
Jula 5700
str. Munkácsy nr. 12/b

Telefon: 66/465-130

Fax: 66/465-142

Mobil: 30/635-7181

www.gyula.mae.ro

Birou de avocat

Anunț viitorii mei clienți
că la 7 ianuarie 2008
mi-am început
activitatea
de avocat.

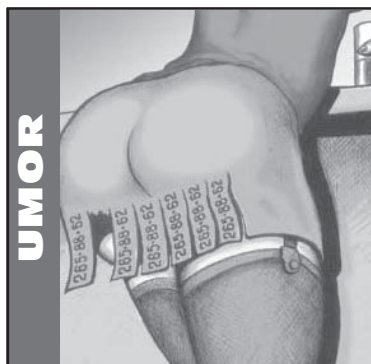
Adresa biroului:
5700 Gyula, Béke sgt. 50.

Tel/Fax:
(+36-66)-639-748
Mobil:
+36-30-833-1662

E-mail:
avocat.ruzsa@hotmail.hu

Specializare:
Drept Penal
Dreptul Muncii
Drept Civil

dr. Gheorghe Ruja
avocat

Linkuri utile:

www.foaia.hu
www.romanul.hu
www.balcescu.sulinet.hu
www.ziare.com
www.astazi.ro
www.startpage.ro
www.ici.ro/romania/
indexrom.html

Salzburg, o bijuterie a Austriei

Călătoria prin țările Europei occidentale, vizitarea marilor capitale și a monumentelor culturale renumite nu mai este un vis de neîmplinit nici pentru est-europenii, care decenii de-a rândul au trăit în spatele cortinei socialiste. Un turneu cultural european este regăsirea rădăcinilor noastre comune, cunoașterea valorilor arhitecturale și culturale europene. Făcând de curând o călătorie prin Europa, am adunat câteva date și am realizat fotografii despre minunatele orașe prin care am poposit, pentru a le oferi – spre delectare – și cititorilor Foi românești.

Cu mai puțin de 200.000 de locuitori, dar poate tot cu atâtea repere demne de admirat, Salzburg oferă turiștilor un concediu memorabil. Străzile și clădirile sale încărcate de istorie, teatrele și sălile de concerte, nenumăratele cafenele și restaurante, reprezintă împreună rețeta ideală pentru eliminarea stresului de toate zilele și un motiv în plus pentru cultivarea gustului artistic sub toate formele sale, pictural, muzical, arhitectural sau gastronomic.

Deși este un străvechi oraș al sării, cum se traduce numele său german (care se datorează exploatarei și comercializării bogatelor zăcămintele de sare din apropierea urbei), Salzburg își bazează existența, dezvoltarea, renumele și marea sa importanță în istoria zonei, poziției sale de la răscrucea drumurilor care, trecând Munții Alpi, unesc centrul cu vestul Europei.

Ca urmare, exploatarea hotelurilor, a hanurilor și a popasurilor, serviciile, în primul rând turistice, pentru numeroșii călători în trecere prin pasul Salzburgului reprezintă de multe secole principala sursă de venituri a locuitorilor.

De-a lungul timpului s-au construit aici castele, palate, catedrale, biserici și alte clădiri monumentale, unice prin frumusețe, care au supraviețuit și chiar au renăscut din grelele încercări ale istoriei și care fac astăzi din Salzburg o bijuterie de civilizație urbană, o podoabă de preț a Tirolului austriac.

În prezent, Salzburg este renumit pentru „Orașul vechi”, o zonă construită între secolele XVII și XVIII, când episcopii Wolf Dietrich, Markus Sittikus și Paris Londron și-au pus amprenta asupra orașului prin numeroasele construcții. Peste 100 de biserici, castele și palate ne arată și în ziua de azi puterea bisericii în

Salzburg. Impresionantul stil baroc prezent în arhitectura catedralelor din Salzburg a oferit în trecut acestui oraș supranumele de „Roma Germaniei”. Marea Catedrală ridicată de prințul Dietrich von Raitenau, Biserica Franciscană sau Catedrala Sf. Petru sunt doar câteva din dovezile ce vin în sprijinul acestei afirmații.

Orașul a devenit Patrimoniu Cultural Mondial UNESCO la 1 ianuarie 1997.

Salzburg este orașul unde a văzut lumina zilei, pe 27 ianuarie 1756, Wolfgang Amadeus Mozart, al 7-lea copil al lui Leopold Mozart și al Annei Mariei Walpurga. Între 1747 și 1773, familia Mozart a locuit într-o casă pe strada Getreidegasse nr. 9, care acum este un muzeu. Cele mai cunoscute piese de colecție din muzeu sunt: vioara la care a cântat Mozart în copilărie, vioara folosită de acesta în concert, diferite portrete și scrisori.

Salzburg a fost un oraș al muzicii cu multe sute de ani înainte de Mozart. Muzica făcea parte integrantă din viața locuitorilor săi, de la nobili la oameni de rând. La fiecare colț de stradă se auzeau cântecele populare tiroleze. În multe dintre casele orașului se făcea muzică. Dar numai apariția lui Mozart a dat orașului

muzicii faimă și strălucire. Titlul cel mai de preț al Salzburgului este, acum, acela de a fi locul de obârșie al unui geniu al muzicii.

Festivalurile Mozart au început să se desfășoare în oraș din 1877, dar abia în vara anului 1917 poetul și dramaturgul Hugo von

Hofmanstahl a inițiat Asociația Festivalului Salzburg și a anunțat pregătirea unui festival anual, pentru care așezarea oferă un minunat cadru.

(Următorul nostru popas va fi la Strasbourg, în Franța.)

E. Iova

